

Saistības - zvērests/vienošanās

piemēram, Štaufahera vārdi par Rütli - runa ir par to, ka tie nav zaudējuši savu aktualitāti

No zvēresta līdz līgumam

"Mēs stāvam šeit un sadevāmies rokās. Mūs vieno viena griba, viens mērķis: mēs vēlamies būt brīvi! Mēs apsolām, ka vislielākajā vajadzībā palīdzēsim viens otram, ka kopā cīnīsimies pret tiesu izpildītājiem un nepakļausimies vardarbībai."

Jāatzīst, ka Štaufahera vārdi par Rütli tika izteikti jau sen un nav pierādīti. Taču to ideja nav zaudējusi savu aktualitāti.

Kad cilvēki satiekas, neizbēgami saduras dažādas vērtības un atšķirīga uzvedība. Neatkarīgi no tā, vai tas notiek sportā, darbā vai brīvajā laikā - normas, vienošanās un likumi nosaka, kā cilvēki mijiedarbojas. Laulību tiesiskais regulējums ir noteikts līgumā, bioloģiskajam lauksaimniekam ir stingri jāievēro tiesiskie noteikumi, ja viņš vēlas saņemt subsīdijas no valsts, un pat uz bērniem un jauniešiem attiecas obligātā izglītība, un viņiem ir jāievēro skolas noteikumi. Šie noteikumi un likumi ir nepieciešami sakārtotai līdzāspastāvēšanai sabiedrībā.

Identifikācijas veidošana

Visus šos ārēji noteiktos nosacījumus uzspiež vara, un tie var izraisīt bezspēcības sajūtu. Cilvēka dabā ir tā, ka mēs jūtamies komfortablāk, ja paši varam noteikt savu rīcību. Tas ir iespējams arī mazākās sociālajās grupās. Ar nosacījumu, ka visi grupas locekļi ievēro noteiktas kopīgi noslēgtas vienošanās un var identificēties ar grupas mērķiem un vienošanos. Mazā uzņēmumā, piemēram, tas varētu nozīmēt, ka visi darbinieki nolemj par labu darba telpām, kurās nespēkē. Viņi kopīgi uzņem "saistības". Apņemšanās attiecas uz attieksmi un saistībām pret kādu mērķi vai organizāciju. Tā norāda, cik lielā mērā cilvēks identificējas ar konkrētu mērķi un ir tam uzticīgs. Uzņēmējdarbībā šis termins ir fiksēta vērtība. Tas ir

darbinieku un vadītāju lojalitātes pret uzņēmumu rādītājs. Jo augstāka ir apņemšanās, jo motivētāk viņi ir motivēti sasniegt uzņēmuma mērķus.

Jauns vadības stils

Tāpēc saistības nav nekas būtiski jauns. Tās ir kopīgas vienošanās par uzvedību, pārliecību un nodomiem. Laulāts pāris ne tikai juridiski nodrošina sevi ar līgumu. Viņi arī kopīgi apņemas rūpēties viens par otru un izrādīt partnerim cieņu un cilvēcību. Pētnieku grupa pati sev nosaka morāles un ētikas standartus, kurus tā ievēro savā ikdienas darbā. Un Federālais sporta birojs uzsāk projektu "Elites sports bez dopinga", lai iesaistītu sportistus cīņā pret dopingu. Šie ir tikai trīs no daudziem iespējamajiem piemēriem.

Saistības neaizstāj spēkā esošos tiesību aktus un noteikumus, bet drīzāk tos papildina. Lai tām būtu ilgstoša ietekme, tās ir jāuzņemas brīvprātīgi un jāizstrādā kopīgi. Tas bieži vien prasa jaunu vadības stilu, jo "noteiktās vienošanās" vairāk demotivē, nekā palīdz. Tāpēc vadītājiem, treneriem un vecākiem ir jāļauj saviem darbiniekiem, spēlētājiem un bērniem piedalīties vienošanās izstrādē. Viņiem ir jāsniedz sava teikšana, lemjot par to, kāda uzvedība ir vēlama. Tas ir vienīgais veids, kā panākt nepieciešamo apņemšanos un atbildību par saskaņotajiem nodomiem. Ir svarīgi, lai grupā pieņemtās saistības būtu saistošas un lai tās ievērotu visi. Tāpēc ir svarīgi arī apsvērt, ko darīt, ja vienošanās tiek pārkāptas.

Slikti lomu modeļi

Sportā plaukst mijiedarbība ar citiem, tāpēc tas piedāvā daudz iespēju gūt pieredzi, kā rīkoties ar emocijām. Pretinieki un komandas biedri, līdzjutēji un tiesneši, noteikumi un ambīcijas ienes emocijas "spēlē". Sports var cilvēkus saliedēt, tuvināt un veicināt starppersonu kontaktus. Tomēr tajā izpaužas arī visi sociālie konflikti: pārmērīga stimulējošo vielu lietošana, nelegālu atkarību izraisošo un dopinga vielu lietošana, citādi domājošo atstumšana, robežu pārkāpšana, seksuāli uzbrukumi vai negodīga izturēšanās. Piemēram, spēlētājam un melošanas afēra Eiropas futbola čempionātā skaidri parāda, ka, kad runa ir par "dienišķo maizi un sviestu", kā tas ir augstākā līmeņa sportā, godīgums dažkārt tiek samīdīts ar kājām. Lēni triki un nelieli noteikumu pārkāpumi nav nekas neparasts. Gluži otrādi, bieži vien tie ir apsveicami un pieņemami panākumu dēļ. Piemēram, "lakstīgalu karalis" krāpnieciski izspēlēja izšķirošo soda sitienu, laukuma spēlētājs pēc nekaitīga pārkāpuma ar sāpju izkropļotu seju ripo pa laukumu, bet vārtu guvējs neregulāri ar roku svin gūtos vārtus. Arī šajā gadījumā mērķis

attaisno līdzekļus.

Skatieties, nevis novērsieties!

Mums nav jāiet tik tālu kā līdz augstākā līmeņa sportam, lai atrastu šādus pārkāpumus. Katru nedēļu Šveices laukumos tiek verbāli aizskarti tiesneši un ar negodīgiem līdzekļiem uzbrūk pretiniekiem. Taču ne tikai paši spēlētāji bieži vien uzvedas nepareizi. Arī treneri un skatītāji rāda sliktu piemēru. Ko darīt, ja pretinieki tiek uzskatīti par ienaidniekiem un pret viņiem izturas ļaunprātīgi, izmantojot vārdus un saķeršanos? Piekrist tam, ka spēles noteikumi un tiesnešu lēmumi tiek pastāvīgi kritizēti? Vērot, kad uzvaras tiek svinētas, lietojot lielu daudzumu alkohola? Skatīsimies, nevis novērsīsimies! Saistības, ko saprātīgi izstrādā un atbalsta ikviens, var pret to vērsties un veicināt labāku izpratni par pamatvērtībām, labāku noteikumu pieņemšanu un ievērošanu, kā arī pozitīvāku pieeju emociju risināšanai.

No zvēresta līdz līgumam_01

Atsauce uz avotu:

Saturs: Jugend+Sport, mobilā 1, decembris 2004, SAISTĪBAS

Autori: Ralph Hunziker, Hans Ulrich Mutti, Anton Lehmann, Barbara Boucherin

autortiesības : www.mobile-sport.ch

Attēls: www.juropa.net